

ПАМ'ЯТКА

ДЛЯ ОЗНАЙОМЛЕННЯ БАТЬКІВ З ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ПРО УТРИМАННЯ,

ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ

ст.52'''' Будь-яке насильство над дитиною та її експлуатація переслідується за законом.

ст.53'''' Кожен має право на освіту'. Повна загальна середня освіта є обов'язковою.

СІМЕЙНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

ст.141 Рівність прав та обов'язків батьків щодо дитини

ч. 1, 2.'''' Мати, батько мають рівні права та обов'язки щодо дитини, незалежно від того, чи перебували вони у шлюбі між: собою, розірвання шлюбу між: ними, проживання їх окремо від дитини не впливає на обсяг їхніх прав і не звільняє від обов'язків щодо дитини.

ст.155 Здійснення батьківських прав та виконання батьківських обов'язків'''' Ухиленн я батьків від виконання батьківських обов'язків є підставою для покладення на них відповідальності, встановленої законом.

ст.150 Обов'язки батьків щодо виховання та розвитку дитини

ч.1-7. Батьки мають право і зобов'язані виховувати своїх дітей, піклуватися про їх здоров'я, фізичний, духовний і моральний розвиток, навчання, готувати їх до праці. Батьківські права не можуть здійснюватися в суперечності з інтересами дітей.

ст.164 Підстави позбавлення батьківських прав

ч. 1. Мати, батько можуть бути позбавлені судом батьківських прав, якщо вона, він:

1. не забрали дитину з пологового будинку або з іншого закладу охорони здоров'я без поважної причини і протягом шести місяців не виявляли щодо неї батьківського піклування;

2. ухиляються від виконання своїх обов'язків по вихованню дитини;

3. жорстоко поведуться з дитиною;

4. є хронічними алкоголіками або наркоманами;

5. вдаються до будь-яких видів експлуатації дитини, примушують її до жебракування та бродяжництва;

6. засуджені за вчинення умисного злочину щодо дитини.

ст.166 Правові наслідки позбавлення батьківських прав

ч.2. Особа позбавлена батьківських прав, не звільняється від обов'язку щодо утримання дитини.

Одночасно з позбавленням батьківських прав суд може на вимогу позивача або за власного ініціативою вирішити питання про стягнення аліментів на дитину.

ЗАКОН УКРАЇНИ "ПРО ЗАГАЛЬНУ СЕРЕДНЮ ОСВІТУ"

ст.47 Відповідальність за порушення законодавства про загальну середню освіту

ч.3. Злісне ухилення батьків від виконання обов'язків щодо здобуття їх неповнолітніми дітьми повної загальної середньої освіти може бути підставою для позбавлення їх батьківських прав.

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

ст.184.

Ухилення батьків або осіб, які їх замінюють, від виконання передбачених законодавством обов'язків щодо забезпечення необхідних умов життя, навчання та виховання неповнолітніх дітей - тягне за собою попередження або накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ті самі дії, вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягнуть за собою накладення штрафу від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Вчинення неповнолітніми віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років правопорушення, відповідальність за яке передбачено цим Кодексом, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Вчинення неповнолітніми діянь, що містять ознаки злочину, відповідальність за які передбачена [Кримінальним кодексом України](#), якщо вони не досягли віку, з якого настає кримінальна відповідальність, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Невиконання рішення органу опіки та піклування щодо визначення способів участі у вихованні дитини та спілкуванні з нею того з батьків, хто проживає окремо від дитини, - тягне за собою накладення штрафу від ста до ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Діяння, передбачене частиною п'ятою цієї статті, вчинене повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягне за собою накладення штрафу від ста п'ятдесяти до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та тимчасове обмеження того з батьків, з ким проживає дитина, у праві виїзду за межі України та обмеження у праві керування транспортним засобом - до виконання рішення в повному обсязі.

Умисне порушення встановленого законом обмеження щодо строку перебування дитини за межами України у разі самостійного вирішення питання про тимчасовий виїзд дитини за межі України тим із батьків, з яким рішенням суду визначено або висновком органу опіки та піклування підтверджено місце проживання цієї дитини, - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

{Стаття 184 із змінами, внесеними згідно з Указами ПВР [№ 316-11 від 29.05.85](#), [№ 4452-11 від 21.08.87](#)

; Законами [№ 244/94-ВР від 15.11.94](#)

, [№ 55/97-ВР від 07.02.97](#)

; текст статті 184 в редакції Закону [№ 2475-VIII від 03.07.2018](#)

}

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

ст.166 Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування

Злісне невиконання батьками, опікунами чи піклувальниками встановлених законом обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування, що спричинило тяжкі наслідки, карається обмеженням волі на строк від двох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

ст.304 Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність

Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність, у пияцтво, у заняття жебрацтвом, азартними іграми — карається обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.